

○ (๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สส ๖/๒๕๖๗
คดีหมายเลขแดงที่ ลต สส ๖/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

เรื่อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้ง ให้มีการเลือกตั้งใหม่ และค่าใช้จ่าย
สำหรับการเลือกตั้ง)

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๖ และประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่

- ๒ -

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้ง วันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
วันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัคร
แบบบัญชีรายชื่อ กำหนดวันเลือกตั้งในวันอาทิตย์ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ต่อมาผู้ร้องได้มีประกาศ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะพึงมี และจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
ของแต่ละจังหวัด ซึ่งในเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒
มีท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้งประกอบด้วย อำเภอเซกา อำเภอบึงโขงหลง และอำเภอบุ่งคล้า
ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ หมายเลข ๑๐
พรรคภูมิใจไทย ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้ร้องได้รับคำร้องคัดค้านว่า ผู้คัดค้านกระทำการ
อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ต่อมาผู้ร้องมีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๖ เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
ให้ผู้คัดค้านเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒
ผู้ร้องได้สอบสวนแล้วได้ความว่า เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๙ นาฬิกา นายทองคำ

- ๓ -

คุณาคม จัดหารถแท่งเป็นรถบรรทุกยี่ห้ออีซูซุ หมายเลขทะเบียน ๘๘-๔๗๐๔ นครปฐม ติดสติ๊กเกอร์ว่า “เสียหมา” ซึ่งหมายถึงผู้คัดค้าน และติดตั้งเครื่องเสียง เครื่องดนตรีและเวทีเคลื่อนที่ไปช่วยงานบุญตบประทายหรืองานบุญก่อเจดีย์ทรายที่วัดจอมมณีธร บ้านหนองทุ่ม หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ รถแท่งคันดังกล่าวเปิดเพลงที่มีเสียงดนตรีจังหวะสนุกสนาน และเปิดเพลงสเปกโทรโซนิคเสียงเลือกตั้งของผู้คัดค้านที่มีเนื้อเพลงประกอบดนตรีว่า “นายกหมาเบอร์ ๑๐ เบอร์ ๑๐” โดยก่อนวันแห่นายทองคำได้ส่งข้อความในกลุ่มไลน์ของหมู่บ้านหนึ่งในเขตเลือกตั้งว่า “แจ้งประชาสัมพันธ์ ฟรุ้งนี้ ผมประสานพระครูสุธรรมสิทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดจอมมณีธรแล้วทำการก่อเจดีย์ทรายช่วงบ่าย ส่วนช่วงสามโมงเช้าเป็นต้นไป ผมได้ประสานรถแท่งของว่าที่ สส. นายกหมาเบอร์ ๑๐ ให้มาช่วยแห่ต้นวันสุดท้าย ก่อเจดีย์ทราย โดยจะประสานทางผู้ใหญ่ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวฟรุ้งนี้เข้าให้ชาวบ้านเราพร้อมทำเป็นต้นกัณฑ์ร่วมขบวนแห่หลังคาละหนึ่งต้นก็ได้หรือบริจาคตามกำลังศรัทธาร่วมขบวนแห่ก็ได้ ขบวนแห่เราเริ่มเวลาสามโมงเช้า รถแท่งเริ่มไปตามเส้นทางแห่พระเวศในทั้งสองหมู่บ้านจึงประชาสัมพันธ์ให้รับทราบ” และในวันแห่นายทองคำยังได้กล่าวข้อความขณะที่อยู่บริเวณขบวนรถแห่ว่า “โอเคสุดยอดเลย วันนี้ทีมงานของนายกหมา สจ. ทองคำ เขต ๒ เป็นผู้ประสานงาน เพื่อได้มาสนุกสนานวันสงกรานต์กันวันสุดท้าย มื้อนี้ตอนแลง

- ๔ -

กะสิมีการถวายประทายเป็นช่วงเช้าจะมีการแห่คันกันท้อเคเนาะ” อันเป็นการกล่าวที่มีลักษณะให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่ในขบวนแห่หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่รับชมคลิปวิดีโอเข้าใจว่า ผู้คัดค้านและนายทองคำได้นำรถแห่มาช่วยงานบุญตบประทายเป็นโดยไม่มีค่าใช้จ่าย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน ทั้งนี้ รถแห่คันดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทดินทอง เรียว เอสเตท จำกัด มีนางอรอุมา บุญศิริ อดีตภริยาและเป็นผู้ช่วยหาเสียงของผู้คัดค้าน เป็นกรรมการผู้จัดการ และจดทะเบียนไว้ที่สถานบริการน้ำมันเก่าซึ่งตั้งอยู่บริเวณบ้านเลขที่ ๑๗๘ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลป่งไฮ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ อันเป็นบ้านพักของนางอรอุมาและผู้คัดค้าน ตามพฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๖ ผู้คัดค้านนายทองคำและนางอรอุมาได้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการนำรถแห่คันดังกล่าวไปช่วยงานบุญตบประทายเป็นวัดจอมมณีธร อันเป็นการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชนและวัด และการเปิดเพลงที่มีดนตรีจังหวะสนุกสนาน รวมทั้งการเปิดเพลงสวดโหมฆาตหาเสียงเลือกตั้งของผู้คัดค้าน โดยมีชาวบ้านประมาณ ๑๐๐ คน เข้ามาร่วมงานและเต้นรำนั้น เป็นการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้าน อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

- ๕ -

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ประกอบมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดบึงกาฬ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้าน มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ร้องตรวจสอบ และรวบรวมเอกสารหลักฐานค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ครั้งที่ เป็นเหตุให้ผู้ร้องขอให้ศาลฎีกามีคำสั่ง ให้เลือกตั้งใหม่แล้ว ปรากฏว่ามีค่าใช้จ่ายดังนี้ ๑. ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งในส่วนของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบึงกาฬ เป็นเงิน ๘,๐๗๖,๒๘๐.๐๘ บาท ๒. ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ส่วนกลาง) เป็นเงิน ๔๒๕,๘๒๖.๘๐ บาท ๓. ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งของหน่วยงานที่จะสนับสนุนภารกิจในการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร เป็นเงิน ๑,๓๕๐,๘๔๗.๒๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๘๕๒,๙๕๔.๑๓ บาท ขอให้ ศาลฎีกามีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านเป็นเวลา ๑๐ ปี สั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ใหม่ และสั่งให้ผู้คัดค้าน รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เป็นเงิน ๙,๘๕๒,๙๕๔.๑๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดในอัตรา

- ๖ -

ร้อยละ ๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับถัดจากวันยื่นคำร้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๖ ประกอบพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๘
และมาตรา ๑๓๙

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านไม่ได้ร่วมกับนายทองคำ คุณาคม และนางอรอุมา
บุญศิริ ในการใช้ ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการนำรถแห่ไปช่วยงานบุญตบประทาย
วัดจอมมณีธร และไม่เคยได้รับการติดต่อหรือประสานงานจากนายทองคำเพื่อขอให้นำรถแห่
ไปช่วยงาน วันเกิดเหตุผู้คัดค้านได้รับเชิญไปร่วมงานพิธีตักถุณิมิตที่วัดศิริมงคล ไม่ได้เดินทาง
ไปร่วมงานที่วัดจอมมณีธร ผู้คัดค้านและนางอรอุมาหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยาเมื่อวันที่
๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยยังคงติดต่อกันเฉพาะเรื่องบุตรเท่านั้น นางอรอุมามีภูมิลำเนาและพักอาศัย
อยู่กรุงเทพมหานคร นางสุพรรณ ธนพล เข้ารถบรรทุกจากนางอรอุมาเพื่อนำไปใช้ในกิจการรถแห่
และเป็นผู้บริหารจัดการรถแห่คันดังกล่าว เหตุที่รถแห่คันดังกล่าวจอดอยู่ที่สถานีบริการน้ำมันเก่า
ซึ่งเป็นบริเวณเดียวกันกับบ้านพักของผู้คัดค้านและนางอรอุมาเนื่องจากบ้านของนางสุพรรณ
อยู่ในซอยที่มีความกว้างประมาณ ๔ เมตร มีสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ สายสัญญาณ สูงประมาณ ๓ เมตร

- ๗ -

ติดตั้งอยู่ริมถนน รถแท็กซี่ไม่สามารถเข้าจอดดังกล่าวได้ นางสาวพรรณจึงขอนำรถแท็กซี่มาจอดไว้ที่บริเวณ
สถานีบริการน้ำมันดังกล่าว โดยนางสาวพรรณให้นายคำมี แก้วโท พนักงานขับรถ มาอนเฝ้าทุกคืน
นางอรอุมาและผู้คัดค้านไม่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการบริหารงานจัดการรถแท็กซี่ นายทองคำไม่ใช่
ผู้ช่วยเหลือเสียงและไม่ได้รู้จักหรือสนิทกับผู้คัดค้านเป็นการส่วนตัว การกระทำของนายทองคำ
และนางอรอุมาไม่ได้ส่งผลให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒
มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ส่วนการที่นายทองคำส่งข้อความไปในกลุ่มไลน์ของหมู่ที่ ๑
ในเขตเลือกตั้งตามคำร้องนั้น กลุ่มไลน์ดังกล่าวเป็นของผู้นำชุมชนที่จัดงานบุญแห่งพระในวันที่
๑๖ เมษายน ๒๕๖๖ โดยตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะและมีสมาชิกอยู่ประมาณ ๕ คน ข้อความของ
นายทองคำดังกล่าวคลาดเคลื่อนและไม่ตรงกับความเป็นจริง ความจริงแล้วที่ประชุมมอบหมายให้
นายทองคำไปประสานงานติดต่อรถแท็กซี่ โดยมีค่าจ้างไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หากน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท
ก็จะเป็นการดี ไม่ใช่เป็นการให้ไปประสานงานในลักษณะขอรถแท็กซี่มาช่วยงานโดยไม่มีค่าใช้จ่าย
ที่นายทองคำกล่าวข้อความตามที่ปรากฏในคลิปวิดีโอคลิปที่ ๓ ตามคำร้องนั้น ผู้คัดค้านสอบถาม
นางค้อย คุณาคม ภริยานายทองคำ ซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดภาพและเสียงดังกล่าวผ่านเฟซบุ๊กของ
นางค้อยแล้วได้รับแจ้งว่า ขณะถ่ายทอดสดไม่มีผู้รับชมการถ่ายทอดสดดังกล่าว อีกทั้งข้อความที่

- ๘ -

นายทองคำลำนันไม่มีข้อความใดที่ยืนยันข้อเท็จจริงว่า การนำรถแห่มาช่วยงานไม่มีค่าใช้จ่าย
สำหรับคลิปวิดีโอที่ปรากฏรถแห่เปิดเพลงหาเสียงของผู้คัดค้านนั้น ผู้คัดค้านได้มอบเพลงหาเสียง
ของผู้คัดค้านให้นำไปติดตั้งบนรถประจำสัมพันธ์ของผู้คัดค้าน รวม ๒๒ คัน ผู้คัดค้าน
จึงไม่อาจควบคุมได้ว่าเพลงหาเสียงของผู้คัดค้านจะแพร่กระจายไปในลักษณะใด แต่ผู้คัดค้าน
ไม่เคยมอบเพลงหาเสียงแก่นางสุพรรณหรือนายธนากร ธนพล ผู้ควบคุมการเปิดเพลงบนรถแห่
การเปิดเพลงหาเสียงของรถแห่ไม่ใช่เป็นกรณีที่ผู้คัดค้านจัดให้มีมหรสพและการรื่นเริง แต่เป็นเรื่อง
ที่วัดจอมมณีธรรมาจารย์รถแห่มาเปิดเพลงในงานบุญโดยเสียค่าตอบแทนเป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
ผู้คัดค้านได้รับคะแนนสูงกว่านายไตรรงค์ ติธรรม เป็นจำนวน ๗,๘๒๘ คะแนน มีส่วนต่างคะแนน
คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๔ ของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้งที่ ๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองหุ้ม อำเภอเชกา
จังหวัดบึงกาฬ ผู้คัดค้านได้รับคะแนนสูงกว่านายไตรรงค์เพียง ๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๗
ของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง และหน่วยเลือกตั้งที่ ๑๒ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองหุ้ม อำเภอเชกา จังหวัดบึงกาฬ
ผู้คัดค้านได้รับคะแนนสูงกว่านายไตรรงค์เพียง ๓๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ของผู้มาใช้สิทธิ
เลือกตั้ง ดังนั้น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ในหมู่ที่ ๑
และหมู่ที่ ๑๒ ผู้คัดค้านชนะการเลือกตั้งโดยมีผลต่างคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของการเลือกตั้ง

- ๙ -

ในท้องที่อื่นซึ่งไม่มีการร้องเรียนว่ามีการนำรถแห่ไปจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียง
ให้แก่ผู้คัดค้าน แสดงให้เห็นว่าการกระทำของนายทองคำที่ส่งข้อความเข้าในกลุ่มไลน์ และ
การกล่าวข้อความตามคลิปวิดีโอตามคำร้องไม่ได้ส่งผลกระทบต่อคะแนนนิยมของผู้คัดค้าน เมื่อผู้คัดค้าน
ไม่ได้กระทำความผิดตามคำร้อง ผู้คัดค้านจึงไม่ต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งไต่สวนและตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริง
เบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖
และมีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้ง
วันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง วันรับสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ
และสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ กำหนดวันเลือกตั้ง
ในวันอาทิตย์ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ผู้คัดค้านซึ่งมีชื่อเล่นว่า “หมา” เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ หมายเลข ๑๐ พรรคภูมิใจไทย
ก่อนวันเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๖ นายทองคำ คุณาคม หรือ สจ. ต๋วย ได้จัดหารถแห่
เป็นรถบรรทุกยี่ห้ออีซูซุ หมายเลขทะเบียน ๘๘-๔๗๐๔ นครปฐม ติดสติ๊กเกอร์คำว่า “เสียหมา”

- ๑๐ -

ของบริษัทดินทอง เรียล เอสเตท จำกัด ซึ่งมีนางอรุมา บุญศิริ อดีตภริยาและเป็นผู้ช่วยเหลือ
ของผู้คัดค้านเป็นกรรมการผู้จัดการและผู้ถือหุ้นใหญ่ ไปช่วยงานแห่พระแห่ต้นที่วัดจอมมณีธร
โดยรถแห่คันดังกล่าวติดตั้งเครื่องเสียง เครื่องดนตรีและเวทีเคลื่อนที่ได้แล่นไปตามถนนในท้องที่
หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองทุ่ม อำเภอนาคู จังหวัดนครราชสีมา มีการเปิดเพลงที่มีดนตรีจังหวะ
สนุกสนาน และเปิดเพลงสวดโหม่งหาเสียงเลือกตั้งของผู้คัดค้านซึ่งมีเนื้อเพลงประกอบดนตรีว่า
“นายกหม่า เบอร์ ๑๐ เบอร์ ๑๐” ตามคลิปวิดีโอ พยานวัตถุหมาย วร.๒ และ วร.๓ โดยก่อนวันแห่
นายทองคำได้ส่งข้อความในกลุ่มไลน์ของหมู่บ้านหนึ่งในเขตเลือกตั้งว่า “แจ้งประชาสัมพันธ์
พรุ่งนี้ผมประสานพระครูสุธรรมสถิตคุณ เจ้าอาวาสวัดจอมมณีธรแล้ว ทำการก่อเจดีย์ทรายช่วงบ่าย
ส่วนช่วงสามโมงเช้าเป็นต้นไป ผมได้ประสานรถแห่ของว่าที่ สส. นายกหม่าเบอร์ ๑๐ ให้มาช่วย
แห่ต้นวันสุดท้าย ก่อเจดีย์ทราย โดยจะประสานทางผู้ใหญ่ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว
พรุ่งนี้เช้าให้ชาวบ้านเราพร้อมทำเป็นต้นกัณฑ์ร่วมขบวนแห่หลังคาละหนึ่งต้นก็ได้หรือบริจาค
ตามกำลังศรัทธาร่วมขบวนแห่ก็ได้ ขบวนแห่เราเริ่มเวลาสามโมงเช้า รถแห่เริ่มไปตามเส้นทาง
แห่พระแห่ต้นในทั้งสองหมู่บ้านจึงประชาสัมพันธ์ให้รับทราบ” ตามเอกสารหมาย รค.๑ แผ่นที่ ๓๐
และในขณะที่นายทองคำอยู่บริเวณขบวนรถแห่ได้กล่าวข้อความว่า “โอเคสุดยอดเลย วันนี้ทีมงาน

- ๑๑ -

ของนายทงคำ สจ. ทองคำ เขต ๒ เป็นผู้ประสานงาน เพื่อได้มาสนุกสนานวันสงกรานต์กันวันสุดท้าย
 มื้อนี้ตอนแลงกะสิมีการถวายประทายเป็นช่วงเช้าจะมีการแห่ต้นกัณฑ์โอเคเนาะ” ตามคลิปวิดีโอ
 นาที่ที่ ๓.๑๗ ถึง ๓.๔๘ พยานวัตถุหมาย วร.๒ และ วร.๓

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกว่า ที่นายทองคำจัดการแห่คันหมายเลขทะเบียน
 ๘๘-๔๗๐๔ นครปฐม ไปร่วมแห่ช่วยงานบุญตบประทายเป็นการเช่ารถมาจาก
 นางสุพรรณ ธนพล หรือผู้คัดค้านใช้ ก่อ หรือสนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจในการนำรถแห่ไปช่วยงาน
 ดังกล่าวหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้จากคำเบิกความของนายทองคำว่าในการจัดงานแห่
 พระแห่ต้นที่ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๒ มอบหมายให้นายทองคำ
 เป็นผู้จัดการแห่ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๖ แต่นายทองคำเพิ่งติดต่อไปยังนางสุพรรณ
 เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๖ เวลาบ่าย การที่นายทองคำไม่ได้ติดต่อหารรถแห่ตามที่ได้รับมอบหมาย
 เสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อจะได้ทราบว่าสามารถจัดการแห่ได้ตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านมอบหมายหรือไม่
 แต่เพิ่งมาติดต่อก่อนวันจัดงานบุญตบประทายเป็นงานบุญก่อเจดีย์ทรายเพียงวันเดียว ถือเป็นเรื่อง
 ผิดปกติวิสัยของการติดต่อประสานงานโดยทั่วไป อีกทั้งข้อเท็จจริงจากทางไต่สวนยังได้ความอีกว่า
 เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๑๙.๔๕ นาฬิกา นายทองคำได้ส่งข้อความผ่าน

- ๑๒ -

แอปพลิเคชันไลน์ของหมู่บ้าน ใจความว่า แจ้งประชาสัมพันธ์ พรุ่งนี้ผมประสานพระครูสุธรรมสิทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดจอมมณีธรแล้วกำหนดก่อเจดีย์ทรายช่วงบ่าย ส่วนช่วงเช้า สามโมงเช้าเป็นต้นไป ผมได้ประสานรถแห่ของว่าที่ สส. นายกหมาเบอร์ ๑๐ ให้มาช่วยแห่ต้นวันสุดท้ายก่อเจดีย์ทราย โดยจะประสานทางผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว พรุ่งนี้ให้ชาวบ้านร่วมกัน ทำตักก้นท์เพื่อร่วมขบวนแห่ และในเวลาประมาณ ๒๑ นาฬิกาของวันเดียวกัน นายทองคำได้ โทรศัพท์ไปหานายคณิต คุณาคม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ที่ ๑๒ โดยแจ้งว่า “พรุ่งนี้จะมีรถแห่มาช่วย” และ ต่อมาในวันรุ่งขึ้น คือ วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๖ นายทองคำโทรศัพท์ไปหานายคณิตอีกครั้งแจ้งว่า “ในวันนี้ได้ประสานงานกับนายกหมาให้นำรถแห่มาร่วมงาน” จากถ้อยคำของนายทองคำที่ใช้คำว่า แจ้งประชาสัมพันธ์พรุ่งนี้ผมได้ประสานพระครูสุธรรมสิทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดจอมมณีธรแล้ว และคำว่าผมได้ประสานรถแห่ของว่าที่ สส. นายกหมา เบอร์ ๑๐ ให้มาช่วยแห่ต้นวันสุดท้าย รวมทั้งที่พูดคุยกับนายคณิตทางโทรศัพท์ดังกล่าว ไม่มีข้อเท็จจริงใดชี้ให้เห็นว่านายทองคำขอเช่ารถ มาจากนางสุพรรณเลย คงกล่าวอ้างว่านายทองคำได้ประสานรถแห่ของผู้คัดค้านมาช่วยงาน วันสุดท้ายเท่านั้น ข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของพยานผู้ร้องปากนายประดิษฐ์ เหลาคำ อดีตรองนายกเทศมนตรีตำบลป่งไฮในสมัยที่ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี

- ๑๓ -

ตำบลป่งไฮอีกว่า รถแห่คันเกิดเหตุจอดอยู่ที่สถานีบริการน้ำมันเก่า ซึ่งตั้งอยู่บริเวณบ้านพัก
ของผู้คัดค้าน ตั้งแต่สมัยที่ผู้คัดค้านสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลป่งไฮ พยานเคยเห็น
คนมายืมรถหาไปช่วยงานต่าง ๆ ผู้คัดค้านเป็นผู้อนุญาตด้วยตนเอง แต่บางครั้งก็มอบหมายให้
นางสุพรรณเป็นคนจัดการแทน ซึ่งสอดคล้องกับคำเบิกความของพยานผู้ร้องปากนายประกฤติ
ฤทธิ์รุ่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑ ตำบลป่งไฮ มีบ้านพักตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับบ้านพักของผู้คัดค้านว่า
รถแห่จอดอยู่ภายในบริเวณบ้านพักของผู้คัดค้านมานานหลายปีแล้ว เดิมรถแห่คันดังกล่าว
เป็นรถบรรทุกใช้รับจ้างขนดิน ต่อมาดัดแปลงเป็นรถแห่ติดตั้งเครื่องขยายเสียง คำว่า “เสียหมา”
ที่ติดอยู่บริเวณหน้ารถแห่นั้นได้ติดไว้ตั้งแต่ใช้เป็นรถบรรทุกดิน ถ้อยคำดังกล่าวเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป
ในหมู่บ้านและในละแวกตำบลป่งไฮว่าหมายถึงผู้คัดค้าน การที่พยานทั้งสองปากเบิกความ
ถึงเหตุการณ์ที่ตนประสบพบมาด้วยตนเองได้สอดคล้องต้องกันเช่นนี้ ทำให้เชื่อว่าพยานทั้งสองปาก
เบิกความไปตามความจริง นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้ความจากเอกสารหมายเลข รค.๑ แผ่นที่ ๔๒๔
ซึ่งเป็นภาพถ่ายของรถแห่ซึ่งดัดแปลงเรียบร้อยแล้ว โดยปรากฏว่ายังมีข้อความคำว่า “บริษัทดินทอง
เรียล เอสเตท” และข้อความว่า “เสียหมา” ติดไว้ที่กระจกหน้ารถ ข้อความดังกล่าวเป็นข้อความ
เดียวกันกับที่ปรากฏอยู่ก่อนที่จะมีการดัดแปลงเป็นรถแห่ ในภาพถ่ายแผ่นที่ ๔๒๔ ซึ่งเป็นภาพถ่ายจาก

- ๑๔ -

เพชบุรีชื่อบัญชี “รถแท็กซี่ตราสารณ ชาว ปงไฮ” ก็ปรากฏว่าผู้คัดค้านยื่นอยู่ใกล้ ๆ กับรถแท็กซี่พร้อมกับข้อความว่า “ยกเครื่องใหม่ไปเลยคุณว่าไง รถแท็กซี่ตราสารณ ชาว ปงไฮ จัดให้เจ้าภาพทุกท่านจ้ะ”

ในการเสนอตัวเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรคภูมิใจไทย ผู้คัดค้านก็ยอมรับว่าได้ใช้รถแท็กซี่ดังกล่าวในการออกมรณรงค์เพื่อขอให้ประชาชนในเขตเลือกตั้งให้การสนับสนุนตนดังปรากฏตามภาพถ่ายในเอกสารหมายเลข รค.๑ แผ่นที่ ๓๔ และ ๓๕ ทั้งปรากฏจากพยานหลักฐานในสำนวนว่า นายทองคำและผู้คัดค้านต่างก็เป็นสมาชิกพรรคภูมิใจไทย นายทองคำเคยดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองทุ่ม มาก่อน ต่อมาเมื่อปี ๒๕๖๓ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอเซกา ในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๖ นายทองคำก็ยังคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ อำเภอเซกา และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้อำเภอเซกา เป็นอำเภอหนึ่งในเขตเลือกตั้งที่ ๒ ซึ่งผู้คัดค้านก็ได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตดังกล่าวในนามพรรคภูมิใจไทย นายทองคำและผู้คัดค้านในฐานะนักการเมืองที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกันและดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

- ๑๕ -

อยู่ในพื้นที่เดียวกันย่อมต้องมีการติดต่อประสานงานและดำเนินกิจกรรมทางการเมืองร่วมกัน
 ดังจะเห็นได้จากภาพถ่ายในเอกสารหมายเลข ๑ แผ่นที่ ๒๘๘ ภาพที่ ๓ ที่ปรากฏภาพนายทองคำ
 ถ่ายภาพร่วมกับผู้คัดค้าน ตามภาพถ่ายดังกล่าวนายทองคำเบิกความตอบทนายผู้คัดค้านรับว่า
 ถ่ายภาพร่วมกับผู้คัดค้านในฐานะที่นายทองคำเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ
 นอกจากนี้ยังปรากฏตามภาพถ่ายหมายเลข ๑ แผ่นที่ ๒๘๗ ภาพที่ ๑ นายทองคำและนางคอย
 คุณาคม เคยถ่ายภาพร่วมกับผู้คัดค้านที่งานบุญสงกรานต์บ้านโนนเหมือดแอ่ ตำบลเซกา โดยมีนางสุพรรณ
 ร่วมถ่ายรูปด้วย ตามภาพถ่ายดังกล่าวซึ่งระบุว่าเป็นภาพถ่ายจากเฟสบุ๊คของนางสุพรรณ
 ทั้งนายทองคำและนางสุพรรณต่างก็คล้องพวงมาลัยดอกไม้ถ่ายรูปคู่กันพร้อมกับมีคำบรรยายว่า
 “ผู้หลักผู้ใหญ่ที่นับถือกับรอยยิ้มที่จริงใจวันสงกรานต์ของเรา” บ่งชี้ว่านายทองคำรู้จักคุ้นเคยกับ
 ผู้คัดค้านและนางสุพรรณ ดังนั้น ที่นายทองคำอ้างว่าไม่สนิทกับนางสุพรรณจึงรับฟังไม่ได้ ในส่วน
 ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างนางสุพรรณกับผู้คัดค้านและนางอรอุมา อดีตภรรยาของผู้คัดค้านนั้น
 นอกจากข้อเท็จจริงได้ความจากทางใต้สวนของผู้ร้องว่า นางสุพรรณเคยทำงานอยู่ที่เทศบาล
 ตำบลป่งไฮในช่วงที่ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลป่งไฮ ยังได้ความจากภาพถ่าย
 ในเอกสารหมายเลข ๑ โดยตามภาพถ่ายแผ่นที่ ๒๒๖ ถึงแผ่นที่ ๒๒๘ เป็นภาพถ่ายในขณะที่

- ๑๖ -

นางสุพรรณช่วยผู้คัดค้านหาเสียงในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่มีการ
ร้องเรียนเป็นคดีนี้ ตามภาพถ่ายแผ่นที่ ๒๘๘ เป็นภาพถ่ายที่นางสุพรรณ และผู้คัดค้านอยู่ด้วยกัน
บริเวณที่มีการปราศรัยหาเสียง ตามภาพถ่ายแผ่นที่ ๒๘๙ เป็นภาพถ่ายที่นางสุพรรณถ่ายคู่กับ
ขบวนรถโฆษณาหาเสียงของผู้คัดค้าน ตามภาพถ่ายแผ่นที่ ๒๙๐ เป็นภาพในขณะที่นางสุพรรณอยู่ร่วมกับ
บุคคลอื่นที่ต่างสวมเสื้อมีสัญลักษณ์พรรคภูมิใจไทยและคล้องพวงมาลัยสีเหลือง ตามภาพถ่าย
แผ่นที่ ๒๙๑ เป็นภาพขณะที่นางสุพรรณอยู่ร่วมกับนางอรอุมาอดิทธริยาของผู้คัดค้าน
โดยนางสุพรรณและนางอรอุมาต่างก็สวมเสื้อที่มีข้อความว่า “สุพรรณ” และต่างก็คล้องพวงมาลัย
สีเหลือง โดยมีข้อความบรรยายประกอบว่า “ขอบคุณพี่น้องชาวบ้านตำบลบ้านด้องที่ต้อนรับทีมงาน
ท่านนายกสุพรรณ กุมภีโร อย่างเป็นกันเองจ้า” จากภาพถ่ายและข้อความประกอบภาพดังกล่าว
เป็นพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่านางสุพรรณมิได้เป็นเพียงผู้ที่เข้ามาบริหารจัดการรถแห่คันหมายเลข
ทะเบียน ๘๘-๔๗๐๔ นครปฐม ตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง แต่เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้คัดค้าน
ในฐานะผู้ร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองด้วยกัน ที่ผู้คัดค้านนำสืบต่อสืบว่า การเช่ารถมีสัญญาว่าจ้าง
ตามเอกสารหมาย รค.๑ แผ่นที่ ๑๐๑ นั้น เห็นว่า สัญญาดังกล่าวที่สร้างขึ้น ระหว่างนายทองคำกับ
นางสุพรรณ ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่มการเมืองเดียวกันและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้คัดค้าน

- ๑๗ -

จึงง่ายต่อการจัดทำขึ้นในภายหลัง ในส่วนที่ผู้คัดค้านต่อสู้ว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับรถแท็กซี่หมายเลข ทะเบียน ๘๘-๔๗๐๔ นครปฐม ก็เป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ พยานหลักฐานดังกล่าวจึงไม่มีน้ำหนัก ให้รับฟังข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายทองคำนำรถแท็กซี่หมายเลขทะเบียน ๘๘-๔๗๐๔ นครปฐม ไปร่วมขบวนแห่ในงานบุญตบพระทรายหรืองานก่อเจดีย์ทรายของวัดจอมมณีธรรมโดยไม่มีการเช่าจาก นางสุพรรณ และผู้คัดค้านมีส่วนรู้เห็นกับการกระทำของนายทองคำด้วย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการโฆษณาหาเสียง ด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ ผู้คัดค้าน อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ประกอบมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งหรือไม่ ในข้อนี้ข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของพยานผู้ร้อง ปากนายคณิต คุณาคม และนายบุญธง คุณาคม ที่เบิกความในทำนองเดียวกันว่า ช่วงเช้าเวลา ประมาณ ๙ นาฬิกา รถแท็กซี่มาที่วัดจอมมณีธรรมโดยเปิดเพลงหมอลำเสียงดัง มีชาวบ้านหนองหุ่ม หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๒ เข้าร่วม ฟ้อนรำจนกระทั่งประมาณช่วงเที่ยง รถแท็กซี่กลับมาที่วัดจอมมณีธรรม อีกครั้ง จากนั้นรถแท็กซี่ได้เปิดเพลงสเปดโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้คัดค้านมีเนื้อหว่า “นายกหม่า

- ๑๘ -

เบอร์ ๑๐ เบอร์ ๑๐” แล้วรถแห่แล่นออกไปจากหมู่บ้าน ทั้งยังได้รับความจากพยานผู้ร้องปากนางบุษบา
ภูการุณย์และนางสาวอริษา จันทรหอม ชาวบ้านที่เข้าร่วมขบวนแห่เบิกความในทำนองเดียวกันว่า
รถแห่เริ่มที่บริเวณหน้าวัดจอมมณีธร และแห่ไปรอบหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๑๒ ก่อนจะวนกลับมา
ที่หน้าวัดจอมมณีธร ระหว่างทางมีการเปิดเพลงหมอลำ มีประชาชนมาเต้นฟ้อนรำกันอย่างสนุกสนาน
ตลอดทางที่แห่ เมื่อรถแห่วนกลับมาอีกครั้งได้เปิดเพลงสวดโหมฆณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้คัดค้าน
ที่มีทำนองว่า “นายกหมา เบอร์ ๑๐ เบอร์ ๑๐” นอกจากนี้ข้อเท็จจริงยังได้รับความจากทางใต้สวน
ของผู้ร้องอีกว่า ระหว่างที่มีขบวนแห่นางคอย คุณาคม ภริยาของนายทองคำใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่
บันทึกภาพและเสียง รวมทั้งบันทึกเหตุการณ์ขณะที่นายทองคำพูดถ้อยคำว่า “โอเคสุดยอดเลย
วันนี้ทีมงานของนายกหมา สจ. ทองคำ เขต ๒ เป็นผู้ประสานงาน” แล้วเผยแพร่สิ่งที่บันทึกไว้ดังกล่าว
ไปยังบุคคลอื่นผ่านทางแอปพลิเคชันเฟซบุ๊ก ข้อเท็จจริงที่ได้ความตามคำเบิกความของพยาน
ผู้ร้องดังกล่าวรวมทั้งถ้อยคำของนายทองคำที่ปรากฏจากแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กของนางคอย
เป็นการบ่งชี้อย่างชัดแจ้งว่า การกระทำของนายทองคำที่จัดการรถแห่มาร่วมงานบุญตบพระทราย
หรืองานก่อเจดีย์ทรายของวัดจอมมณีธรเป็นการโฆษณาด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ
เพื่อบุชใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ผู้คัดค้านฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

- ๑๙ -

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ถือเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ส่วนผู้คัดค้านตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำมาได้ส่วนรับฟังได้เช่นกันว่า ผู้คัดค้านมีส่วนรู้เห็นกับการกระทำของนายทองคำ ในลักษณะการใช้ ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจ ให้มีการนำรถแห่ไปช่วยงานบุญตบพระทวย จึงต้องถือว่าผู้คัดค้านกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยวิธีการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ถือเป็นการทุจริตในการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ประกอบมาตรา ๑๓๘ วรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงให้เพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้คัดค้านเป็นเวลา ๑๐ ปี และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ใหม่ สำหรับนางอรอุมาซึ่งเป็นอดีตรองอธิการบดีและผู้ช่วยหาเสียง ของผู้คัดค้านนั้น ตามทางไต่สวนของผู้ร้องไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่ามีส่วนรู้เห็น กับผู้คัดค้านและนายทองคำในการนำรถแห่ไปช่วยงานบุญตบพระทวยที่วัดจอมมณีธร จึงฟังไม่ได้ว่า ร่วมกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยวิธีการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

- ๒๐ -

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า ผู้คัดค้านต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ตามคำร้องหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๙ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดและเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ไม่ว่าจะมีความร้องขอหรือไม่ ให้ศาลฎีกาสั่งให้ผู้ขึ้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งครั้งที่เป็นเหตุให้ศาลฎีกามีคำสั่งเช่นนั้น จำนวนค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้ศาลฎีกาพิจารณาจากหลักฐานการใช้จ่ายที่คณะกรรมการเสนอต่อศาล” ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านรู้เห็นเป็นใจในการกระทำของนายทองคำดังกล่าว จนเป็นเหตุให้ต้องเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้คัดค้าน และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ แทนผู้คัดค้านใหม่ ผู้คัดค้านจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งครั้งที่เป็นเหตุให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ดังกล่าว สำหรับค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งนั้น ผู้ร้องมีเอกสารค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบึงกาฬ เอกสารค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ส่วนกลาง) และเอกสารค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการ

- ๒๑ -

การเลือกตั้ง (หน่วยงานสนับสนุน) เอกสารหมาย ร.๑๒ ถึง ร.๕๒ มาแสดงต่อศาลรวมเป็นเงิน
ทั้งสิ้น ๙,๘๕๒,๙๕๔.๑๓ บาท โดยผู้ร้องมีนางสาวจันทิมา ดอกคำเจียก ผู้จัดทำแบบรายงาน
ค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒
ในส่วนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบึงกาฬ และนางสาวขวัญสุรางค์ ขำแจ้ง
ผู้จัดทำแบบรายงานค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ
เขตเลือกตั้งที่ ๒ ในส่วนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เบิกความยืนยันว่า การเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย
ในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ได้เบิกจ่าย
ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖
ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยเงินและทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ระเบียบคณะกรรมการ
การเลือกตั้งว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ พ.ศ. ๒๕๖๑
ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน พ.ศ. ๒๕๕๐
ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าธรรมเนียมและเงินการกุศล พ.ศ. ๒๕๖๐
ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยผู้ตรวจการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบคณะกรรมการ
การเลือกตั้งว่าด้วยการช่วยเหลือการปฏิบัติงานและการสังเกตการณ์ในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒

- ๒๒ -

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑
ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๖๑ ครบถ้วนแล้ว
อีกทั้งวัสดุที่ใช้สำหรับการเลือกตั้งเป็นวัสดุประเภทสิ้นเปลืองซึ่งเมื่อใช้แล้วจะจำหน่ายออกทันที
ประกอบกับตามตารางค่าใช้จ่ายเขตเลือกตั้งที่ ๒ (ส่วนกลาง) และตารางค่าใช้จ่ายเขตเลือกตั้งที่ ๒
(หน่วยงานสนับสนุน) มีรายละเอียดรายการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายโดยมีการคำนวณค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายจริง
และเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดบึงกาฬ และตามมติคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง ในการประชุม ครั้งที่ ๕๗/๒๕๖๗ เอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๑๑ ได้กำหนด
รายละเอียดวิธีการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายไว้โดยสรุปความได้ว่า วิธีคำนวณค่าใช้จ่ายส่วนกลาง
ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ส่วนกลาง) ทั้งค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถแยกได้และค่าใช้จ่ายที่สามารถ
แยกได้ทั้งหมด ให้นำค่าใช้จ่ายดังกล่าวคูณด้วยร้อยละ ๘๐ แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้หารด้วยจำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน ๔๐๐ คน จะได้ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตนั้น ส่วนวิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายของสำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัด กรณีค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถแยกได้ให้คำนวณโดยนำค่าใช้จ่ายทั้งหมด

- ๒๓ -

หารด้วยจำนวนเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้นจะได้ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตนั้น กรณีค่าใช้จ่ายที่สามารถแยกได้ให้นำค่าใช้จ่ายมาคำนวณได้เต็มจำนวน ซึ่งวิธีการคิดคำนวณดังกล่าวสมเหตุสมผลสำหรับการจัดการเลือกตั้งระดับประเทศที่มีการเตรียมการและดำเนินการโดยรวมทั้งประเทศ ทั้งจังหวัดและเฉพาะเขตเลือกตั้ง นอกจากนี้ ผู้คัดค้านไม่ได้นำพยานเข้าไต่สวนโต้แย้งเอกสารค่าใช้จ่ายและวิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายดังกล่าว พยานหลักฐานของผู้ร้องจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือกว่าพยานหลักฐานของผู้คัดค้าน ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ มีค่าใช้จ่ายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๘๕๒,๙๕๔.๑๓ บาท ตามที่ผู้ร้องขอ

พิพากษาให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของนายสุวรรณา กุมภีโร ผู้คัดค้านเป็นเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษา และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ ใหม่ แทนผู้คัดค้าน และให้ผู้คัดค้านชำระค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ครั้งที่แปดให้ศาลฎีกามีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ เป็นเงิน ๙,๘๕๒,๙๕๔.๑๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันยื่นคำร้อง (ยื่นคำร้องวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗) เป็นต้นไป

○(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๒๔ -

จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้หากกระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
เมื่อใดก็ให้ปรับเปลี่ยนไปตามนั้น บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๕ ต่อปี
ตามคำขอ./

นายณรงค์ กลั่นวารินทร์

นายพรหมมาศ ภูแสน

นางยุรี วัฒนวรลักษณ์

